

άνθρωπος δὲν ἀποκτᾷ πείραν, καὶ οὔτε ἰδέας.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τὰ κράτη. Καὶ ἂν ἡ Ἑλλάς ὡς ἔθνος μετᾷ αἰώνων ζωὴν ὡς, κράτος ὅμως εἶναι νήπιον. Ἐὼς σήμερον ἡ Ἑλευθερία ὑπῆρξε διὰ τὴν νέαν Ἑλλάδα μία *illusion*. Μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἡ ἐξωτερικὴ τῆς πολιτικῆς ὑπῆρξεν ἐμπνευσις πότε τῆς Ἀγγλίας καὶ πότε τῆς Ρωσσίας, καὶ πρέπει νὰ γνωρίζομεν ὅτι αἱ δυνάμεις αὗται ὑπῆρξαν δι' αὐτὴν περισσότερον βλαβερὰ παρά ὠφέλιμοι.

Ἡ ἠθικὴ πρέπει πάντοτε νὰ ἐνυπαρχῇ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ὁ Ἑλθέτιος καὶ ὁ *Hobbes* ἀξιοῦν ὅτι τὸ Κράτος πρέπει καὶ ὀφείλει νὰ καθορίζῃ τὰς πράξεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι εἶναι ἄξιοι ἐκτιμήσεως ἢ ἀποστροφῆς. Καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Νέου Πνεύματος» ἐκφέρει τὴν μεγαλύτεραν ἰδέαν ὅταν λέγει:

«Τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα εἶναι τὸ Ἑλληνικὸν ζήτημα. Καὶ εἶναι ζήτημα Ἑλληνικὸν ἀφοῦ ἡ γῆ τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι ἡ γωνία ὅπου συναντῶνται σχεδὸν ὅλα τὰ ἐμπορικὰ καὶ ναυτικὰ συμφέροντα Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς».

Ὁ κ. Γιαννόπουλος διὰ τὸ Ἑλληνικὸν διπλωματικὸν σῶμα ἐπιφυλάσσει τοὺς μικροτέρους λόγους, τὰς πλέον ἀνηλεεῖς μαστιγώσεις, καὶ δὲν ἔχει ἀπολύτως ἄδικον διότι ὅχι ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς διπλωμάτας μας εἶναι στέρημένοι τῶν πλεονεκτημάτων ἀκριβῶς ἐκείνων, τῶν ὁποίων θὰ εἶχον ἀνάγκην καὶ εἴμπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπῇ διὰ τὴν ἀντίληψιν ὅπου δεικνύουσιν εἰς μερικὰς περιστάσεις,

non intelligere quod onnes intelligunt

Εἶναι σπουδαῖον τὸ ἐξωτερικὸν ζήτημα.

Ὁ κ. Γιαννόπουλος παρίσταν τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν λέγοντα πρὸς τὸν νέον βασιλέα του :

«Ἐμᾶς, βασιλεῦ μου, μὲς βλέπεις... Σὲ ἰκετεύομεν ν' ἀναλάβῃς Σὺ αὐτὸν τὸν μπελᾶ (δηλ. τὸ ἐξωτερικὸν ζήτημα). Οἱ Ὑπουργοὶ θὰ εἶναι κούτσουρα σὰν κ' ἐμᾶς. Μάλιστα διὰ τὰ ἐξωτερικὰ διαλέγομεν τὰ πειὸ κούτσουρα. Διὰ τὸ διπλωματικὸν σῶμα ποῦ εὐρίσκειται ἔξω κατασκευάζομεν εἰδικούς ἀνθρώπους. Πέρνομεν τὰ πειὸ κούτσουρα καὶ διὰ κάθε ἀσφάλειαν, τοὺς ἀφαιροῦμεν τὸ μεδούλι τῆς κόκκας καὶ τοὺς κόβομεν τὸ ὀπτικὸν νεῦρον, οἱ διπλωμάται μας ὅλοι εἶναι στραβομάται..... Ἐμεῖς θὰ κάμωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅτι κάμουν εἰς τὰ Κράτεια. Θὰ τῆς κόψωμεν τὰ δάκτυλα τοῦ ἐνὸς χειροῦ, θὰ στραγγαλίσωμεν τὸ ἄλλο, ὀλίγον πιπὲρι εἰς τὸ στόμα, ἓνα σουβλὶ εἰς τὸ μάτι, ἓνα τρίφιμον μὲ κρεμμύδι εἰς τὸ ἄλλο, καὶ Σὺ Μεγαλειότατε θὰ τὴν γυρίζῃς εἰς τοὺς δρόμους τῆς Εὐρώπης καὶ θὰ κλαίγῃς λέγων:— Ἀφεντάδες μου, κάμετε ἐλεημοσύνη στὴν καυμένη τὴν σακάτισσα, λυπήθειτε τὴν ἀόμματη, ἀφεντάδες μου νὰ συχωρεθοῦν τὰ πεσμένα σας.— Πάντα κάποιος θὰ βρεθῇ νὰ τῆς πετάξῃ κανένα κόκκαλο. Κ' ἐπειτα, βασιλεῦ, νέος εἶσαι καὶ ὠ-

ραῖος εἶσαι. Θὰ βρῇς μιὰ ὠραία νύφη καὶ ὁ Θεὸς θὰ σοῦ δώσῃ παιδιὰ. Τότε θὰ συμπεθερεύσωμεν μὲ ὅλους τοὺς δυνατοὺς τῆς γῆς... Ἡ ἐξωτερικὴ μας πολιτικὴ θὰ εἶναι πολιτικὴ τῶν Συμπεθεριῶν...»

Ἡ εἰκὼν αὕτη εἶναι γεμάτη χιούμορ, ἀλλὰ κινεῖ εἰς δάκρυα. Ἐξ ἴσου πικρὰ ἐκφράζεται διὰ τὰς γλωσσολογικὰς δοξασίας, διὰ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ διὰ κάθε πληγὴν, αἱματηράν ἀλλὰ ὄχι ἀνίατον, τοῦ νεοελληνικοῦ ὀργανισμοῦ.

«Ἐσκοτώσατε τὴν ἑλληνικὴν νεότητα, φωνάζει, καὶ ἔθνος χωρὶς νεολαίαν εἶναι ἄνοιξις χωρὶς ἄνθη.»

Ἐχω σταθεράν ἰδέαν περὶ τῆς ἀχρηστίας καὶ τοῦ ἀνωφελοῦς τῆς κριτικῆς, διὰ τοῦτο μοῦ ἐφάνη ἀστεῖον ὅταν εἶδα ἄλλοι νὰ κατηγοροῦν καὶ ἄλλοι νὰ ἐκθειάζουν τὸ βιβλίον τοῦ κ. Γιαννοπούλου.

Ἐγὼ θὰ ᾔθελα μόνον νὰ ἔχω φωνὴν δυνατὴν καὶ ἀπέραντον καὶ νὰ φωνάξω ἀπὸ ὑψηλῶς πρὸς ὅλους τοὺς νέους, ὅσοι κρύπτουν ὀλίγον φῶς εἰς τὴν σκέψιν τοὺς καὶ ὀλίγην πίστιν εἰς τὴν καρδίαν τοὺς : — Ὡ ἀδελφοί, ἀνγνώσατε τὸ «Νέον Πνεῦμα» καὶ ὕστερα σκεφθῆτε. Γνωρίσετε τὸν ἑαυτὸν σας καὶ ὕστερα μελετήσατε τὸν τόπον σας καὶ τὴν κατάστασίν του. Σκεφθῆτε ὅτι ἐμεῖς ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν ὅτι δὲν ἔκαμαν οἱ γονεῖς μας.

C'est de nous que dépend la gloire ou la honte.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ

ΠΩΡΑ ποῦ στῆς ἔρημες βραγιᾶς
Ξεφυχοῦν τὰ ρόδα τὰ ὕστερά
Καὶ ἀπὸ τὰ στήθη μου περνᾷ
Καὶ στὸ νοῦ μου μένει :

Ἦθελα ἓνα βράδν ὠραῖο καὶ ἀχνόφεγγο
Στὸ βουνὸ ν' ἀνέβω τοῦ θανάτου
Κι' ἐνῶ ἡ μικροθάλασσα ἀπὸ κάτω
Θὰ κυλᾷ ἀγριεμένη,

Ἦθελα τὰ χέρια νὰ σηκώσω
Καὶ νὰ εἰπῶ μιὰ κρύφια προσευχὴ
Ἀπὸ τὴν καρδιά καὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴ
Στὰ οὐράνια ἐπάνω...

Τώρα ποῦ στῆς ἔρημες βραγιᾶς
Ξεφυχοῦν τὰ ρόδα σιγαλὰ
Ἦθελα ν' ἀνέβω στὰ ψηλὰ
Καὶ νὰ πεθάνω !...

ΘΡΑΣ. ΖΩΓ'ΟΠΟΥΛΟΣ